

**राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील**

अपील क्रमांक २०१०/रामाआ/अपील/सीआर/३६१
निर्णय दिनांक २६/०७/२०११

१ श्री संजय एन.वराडे, : अपिलार्थी : उपस्थित
रा.१७, जनपथ रोड, मु.पो.बोदवड, ता.बोदवड,
जिल्हा जळगांव

विरुद्ध

१ जन माहिती अधिकारी तथा : प्रतिवादी : उपस्थित
निवडणुक नायब तहसिलदार जामनेर,
ता जामनेर, जिल्हा जळगांव

२ जन अपिलीय अधिकारी तथा : उपस्थित
तहसिलदार जामनेर,
ता जामनेर, जिल्हा जळगांव

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे दिनांक २४/०६/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६(१) अन्वये त्यांचा अर्ज दिनांक ०५/०४/२०१० नुसार तहसिलदार जामनेर यांच्याकडून सन २००९ ते अर्ज करेपर्यंतच्या कालावधीतील शेख रिजवान यांनी माहिती अधिकाराखाली सहाय्यक निवडणुक अधिकारी, तहसिल कार्यालय जामनेर यांच्याकडे जो माहितीचा अर्ज टाकला होता त्या अर्जाची छायांकित सत्यप्रत तसेच या अर्जास अनुसरुन जी माहिती पुरविली होती त्या कागदपत्रांच्या छायांकित प्रती ही माहिती मागितली आहे. माहिती प्राप्त न झाल्याने अपिलार्थी यांनी त्यांचा अर्ज दि.५.४.२०१० नुसार तहसिलदार जामनेर यांचेकडे प्रथम अपील दाखल केले.

आज सुनावणीच्या दिवशी अपिलार्थी यांनी असा युक्तीवाद केला आहे की, जन माहिती अधिकारी तथा सहाय्यक निवडणुक अधिकारी, तहसिल कार्यालय जामनेर यांनी मूदत

पूर्ण होऊनही माहिती दिली नाही. प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा तहसिलदार जामनेर यांनी सुनावणी घेतली परंतु आदेश पारीत केलेले नाहीत. प्रथम अपीलाच्या वेळी मोफत माहिती मिळण्याबाबत मागणी केली होती, परंतु सदरची विनंती अमान्य करण्यात आली.

आज सुनावणीच्या दिवशी जन माहिती अधिकारी तथा सहाय्यक निवडणुक अधिकारी, तहसिल कार्यालय जामनेर यांचे प्रतिनिधी लिपीक आणि तत्कालीन तहसिलदार जामनेर यांनी असा युक्तीवाद केला आहे की, जन माहिती अधिकारी यांनी त्यांचे पत्र दि.१८.३.२०१० नुसार अपिलार्थीना पोष्टाचा दाखला घेऊन १७० पानांची माहिती असल्याचे व त्यापोटी रु ३४०/ चा भरणा करून माहिती घेऊन जाण्याबाबत कळविले आहे. याबाबत पुरावा म्हणून त्यांनी पोष्टाचा दि.२०.३.२०१० रोजीचा शिक्का असलेला पोष्टाचा दाखल्याची प्रत सादर केली व पुढे असे सांगितले की अपिलार्थीने रकमेचा भरणा केला नसल्याने त्यांना माहिती पूरविणे शक्य झाले नाही.

आज सुनावणीच्या दिवशी प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा तत्कालीन तहसिलदार जामनेर यांनी असा युक्तीवाद केला आहे की, या प्रकरणी दि.२९.५.२०१० रोजी सुनावणी ठेवण्यात आली त्यावेळेस अपिलार्थी व जन माहिती अधिकारी उपस्थित होते. अपिलार्थी यांना दि.१८.३.२०१० चे पत्र मिळालेले नाही व माहितीही मिळाली नाही म्हणून सदरची माहिती विनामुल्य देण्याबाबत मागणी केली याबाबतचा उल्लेख संबंधित अपिलाच्या आदेशामध्ये त्यांनी केला आहे व त्यामध्ये पुढे असेही नमुद केले आही की, जन माहिती अधिकारी यांनी अर्जदारास माहिती देण्याचा कोणत्याही प्रकारची टाळाटाळ केलेली दिसून येत नाही. अपिलार्थी यांना पोष्टाचा दाखला घेऊन पत्र पाठविण्यात आले आहे व तशी पोहोच दप्तरी आहे व अपिलार्थी यांनी मागणी केलेली माहिती देण्यासाठी तयार आहे त्यामुळे त्यांनी अपिलार्थीचा अर्ज फेटाळला आहे.

आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेली कागदपत्रे, अपिलार्थी व उत्तरवादी यांचा युक्तीवाद पहाता असे दिसून येते की, अपिलार्थीच्या मूळ अर्जास जन माहिती अधिकारी तथा तत्कालीन निवडणुक नायब तहसिलदार जामनेर यांनी अधिनियमातील तरतुदीनुसार विहीत वेळेत प्रतिसाद देऊन माहितीपोटीचे शुल्क भरण्यासाठी कळविले आहे तथापि अपिलार्थीनी

सदर शुल्काचा भरणा न केल्याने ते माहितीपासून वंचित राहीले आहेत. अपिलार्थीना सशुल्क माहिती पुरविण्यासाठी जन माहिती अधिकारी तथा निवडणुक नायब तहसिलदार जामनेर हे तयार आहेत त्यामुळे अपिलार्थीना असे स्पष्ट करण्यात आले आहे की, ते आवश्यक त्या रकमेचा भरणा करून माहिती प्राप्त करून घेऊ शकतात. जन माहिती अधिकारी तथा निवडणुक नायब तहसिलदार जामनेर यांना असे आदेशीत करण्यात येते की, त्यांनी हे आदेश मिळताच १५ दिवसात अपिलार्थीनी माहितीपोटीच्या शुल्काचा भरणा केल्यास अपिलार्थीना त्यांच्या मूळ अर्जाद्वारे मागणी केलेली माहिती पुरविण्यात यावी.

उपरोक्त विवेचनाच्या पाश्वभुमीवर अपिलार्थीनी आयोगाकडे दाखल केलेला द्वितीय अपील निकाली काढण्यात येऊन खालीलप्रमाणे आदेश देण्यात येत आहे.

आदेश

१) अपिल क्रमांक ३६६/२०१० निकाली काढण्यात येत आहे.

नाशिक

दिनांक २६/०७/२०११

(मा. हि. शहा)

राज्य माहिती आयुक्त,
खंडपीठ नाशिक

प्रत,

- १ श्री संजय एन.वराडे, रा.१७, जनपथ रोड, मु.पो.बोदवड, ता.बोदवड, जिल्हा जळगांव
- २ जन माहिती अधिकारी तथा निवडणुक नायब तहसिलदार जामनेर, जिल्हा जळगांव यांना निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा तहसिलदार जामनेर, ता जामनेर, जिल्हा जळगांव, यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ निवड नस्ती.

राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील

अपील क्रमांक २०१०/रामाआ/अपील/सीआर/३६२
निर्णय दिनांक २६/०७/२०११

१ श्री संजय एन.वराडे, : अपिलार्थी : उपस्थित
रा.१७, जनपथ रोड, मु.पो.बोदवड, ता.बोदवड,
जिल्हा जळगांव

विरुद्ध

१ जन माहिती अधिकारी तथा : प्रतिवादी : उपस्थित
सचिव, श्री रेणुकादेवी माध्यमिक विद्यालय बोदवड,
ता बोदवड, जिल्हा जळगांव
२ जन अपिलीय अधिकारी तथा : उपस्थित
शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक),
जिल्हा परिषद जिल्हा जळगांव

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे
दिनांक २४/०६/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६(१) अन्वये
त्यांचा अर्ज दिनांक ०२/०३/२०१० नुसार जन माहिती अधिकारी तथा सचिव, श्री रेणुकादेवी
माध्यमिक विद्यालय बोदवड, ता बोदवड, जिल्हा जळगांव यांच्याकडून श्री रेणुकादेवी
माध्यमिक विद्यालय बोदवड, हे स्थापन करतेवेळी असलेल्या संचालक मंडळाची सविस्तर
माहिती मागितली आहे. संस्था हस्तांतरण झाले आहे काय? तसा प्रस्ताव सादर केला असेल
तर त्या प्रस्तावाची छायांकित प्रत, संस्था स्थापन झाल्यापासून ते आजपावेतो संस्थेच्या प्रत्येक
मासिक मिटींगच्या प्रोसिडींग बुकाची छायांकित प्रत वगैरे माहिती मागितली आहे. माहिती
प्राप्त न झाल्याने अपिलार्थी यांनी त्यांचा अर्ज दि.५.४.२०१० नुसार प्रथम अपिलीय अधिकारी
तथा शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक), जिल्हा परिषद जळगांव यांचेकडे प्रथम अपील दाखल केले.

आज सुनावणीच्या दिवशी अपिलार्थी यांनी असा युक्तीवाद केला आहे की, प्रथम अपील अर्जाची सुनावणी दि.४.५.२०१० रोजी ठेवण्यात आली परंतु अपिलीय अधिकारी ते नसल्यामुळे सहाय्यक धर्मादाय आयुक्त यांच्याकडून मार्गदर्शन मागितले असल्याबाबत शिक्षणाधिकारी यांनी उत्तर दिले. तसेच अपिलार्थी यांना अद्यापही माहिती प्राप्त झालेली नाही असे सांगितले. त्यांनी पुढे असेही सांगितले की, जामनेर तालुका एज्युकेशन सोसायटीकडे संबंधित श्री रेणुकादेवी सामाजिक, सांस्कृतिक व शैक्षणिक विकास प्रसारक मंडळ, बोदवडचे हस्तांतरण प्रस्तावित आहे व श्री रेणुकादेवी सामाजिक, सांस्कृतिक व शैक्षणिक विकास प्रसारक मंडळाचे अध्यक्ष व सर्व सदस्य अशा पूर्ण कार्यकारीणीने राजीनामा दिलेला आहे व त्यांनी माहितीची मागणी कायम ठेवली आहे.

आज सुनावणीच्या दिवशी जन माहिती अधिकारी तथा सचिव, श्री रेणुकादेवी माध्यमिक विद्यालय बोदवड, ता बोदवड, जिल्हा जळगांव यांचे वतीने श्री रेणुकादेवी माध्यमिक विद्यालय बोदवडचे मुख्याध्यापक यांनी प्रतिनिधी म्हणुन असा युक्तीवाद केला आहे की, अपिलार्थीनी सचिवांकडे संस्थेची माहिती मागितली आहे. त्यांच्या संस्थेच्या शाळांना शासनाकडून अनुदान प्राप्त होते तसेच सचिव, जामनेर तालुका एज्युकेशन सोसायटी ता जामनेर, जिल्हा जळगांव यांचेकडे श्री रेणुकादेवी सामाजिक, सांस्कृतिक व शैक्षणिक विकास प्रसारक मंडळ, बोदवडचे सचिव पदाचा कार्यभार आहे. यावर विद्यमान शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक) यांनी असे सांगितले की, धर्मादाय आयुक्त यांच्याकडून चेंज्ड रीपोर्ट (सचिव, अध्यक्ष वगैरेच्या नेमणुकांबाब) अद्याप मिळालेला नाही व धर्मादाय आयुक्त यांचे स्तरावर याबाबतची कार्यवाही चालू आहे.

आज सुनावणीच्या दिवशी अपिलीय अधिकारी तथा शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक), जिल्हा परिषद जळगांव यांनी असा युक्तीवाद केला आहे की, या प्रकरणी तत्कालीन शिक्षणाधिकारी यांनी दि.४.५.२०१० रोजी सुनावणी घेतली त्यावेळेस संस्थेचे सचिव सुनावणीसाठी हजर होते परंतु अपिलकार अनुपस्थित होते. सुनावणीच्या वेळेस असे सांगितले की, खाजगी शिक्षण संस्थेच्या मान्यमाप्राप्त शाळांसाठी शाळेचे जन माहिती अधिकारी हे मुख्याध्यापक आहेत व जिल्हा परिषदेचे शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक) यांना शिक्षण संचालनालयाने अपिलीय अधिकारी म्हणून नेमले आहे, परंतु संस्थेच्या संदर्भात संस्थेचे सचिव

हे जन माहिती अधिकारी असतांना प्रथम अपिलीय अधिकारी म्हणून कोणाकडे प्रथम अपील दाखल करावे याबाबत त्यांनी त्यांचे पत्र दि.४.५.२०१० नुसार सहाय्यक धर्मादाय आयुक्त जळगांव यांच्याकडून मार्गदर्शन मागितले आहे.

आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेली कागदपत्रे, अपिलार्थी व उत्तरवादी यांचा युक्तीवाद पहाता असे दिसून येते की, जन माहिती अधिकारी तथा सचिव, श्री रेणुकादेवी सामाजिक, सांस्कृतिक व शैक्षणिक विकास प्रसारक मंडळ, बोदवडचे जामनेर तालुका एज्युकेशन सोसायटी ता जामनेर, जिल्हा जळगांव या संस्थेकडे हस्तांतरणाची प्रक्रिया चालू आहे व त्याबाबतचे अंतीम आदेश (चेंड रीपोर्ट) धर्मादाय आयुक्त यांच्याकडून देण्यात आलेले नाहीत. तथापि सचिव, श्री रेणुकादेवी सामाजिक, सांस्कृतिक व शैक्षणिक विकास प्रसारक मंडळ, बोदवड यांनी अपिलार्थीचे मूळ अर्जास काहीही उत्तर मूदतीत दिलेले नाही व माहितीही पुरविलेली नाही. जन माहिती अधिकारी यांचे प्रतिनिधी मुख्याध्यापक यांनी दिलेल्या माहितीवरून असे दिसून येते की, या संस्थेच्या अनुदानीत शाळा आहेत. त्यामुळे सदरच्या संस्थेने माहिती उपलब्ध करून देणे आवश्यक आहे. शिक्षण संस्था ही जरी मुंबई सार्वजनिक न्यास नोंदणी अधिनियम, १९५० प्रमाणे नोंदणी झालेली संस्था असली तरी ती संस्था सार्वजनिक प्राधिकरण आहे व त्या संस्थेच्या अनुदानीत शाळा असल्यामुळे माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ च्या तरतुदी संस्थेस लागू होतात व त्याप्रमाणे सदरचे शैक्षणिक संस्थेसाठी अधिनियमाचे कलम ५(१) प्रमाणे व कलम १९(१) प्रमाणे अनुक्रमे जन माहिती अधिकारी व प्रथम अपिलीय अधिकारी नियुक्त करणे बंधनकारक आहे. शैक्षणिक संस्थेने अपिलार्थीच्या अर्जाची दखल घेतली नसल्याने ही शैक्षणिक संस्था शास्तीय पात्र आहे. शैक्षणिक संस्थेस मंजूर अनुदान हे मुख्याध्यापकांच्या माध्यमातून मिळत असले तरीही कोणत्याही संस्थेस शाळा किंवा महाविद्यालय मंजूर करतांना ती संस्था मुंबई सार्वजनिक न्यास नोंदणी अधिनियम, १९५० प्रमाणे पंजीबद्ध असणे बंधनकारक आहे व त्याप्रमाणे त्या संस्थेस शाळा किंवा महाविद्यालय शासनाकडून मंजूर होते. शालेय संहीतेप्रमाणे अनुदानासाठी अर्जसुध्दा संस्थेने करावयाचा असतो व ते शिक्षणाधिकारी यांचेमार्फत पुढील प्रक्रिया होऊन अनुदान हे संस्थेस मिळते असे गृहीत धरावे लागेल. अनुदानीत शाळांचे व महाविद्यालयांचे कर्मचाऱ्यांची नियुक्ती, पदोन्नती, बडतर्फी वगैरेचे अधिकार संस्थेस आहेत त्यामुळे संस्था व शाळा या वेगळ्या करता येणार

नाहीत त्यामुळे संस्थेने माहिती उपलब्ध करून दिले नसल्यामुळे संस्थेचे विरुद्ध अधिनियमाचे कलम २०(१) प्रमाणे शास्ती करणे आवश्यक आहे. संस्थेवर रु २५,०००/-ची शास्ती का लादण्यात येऊ नये याबाबतचा खूलासा जन माहिती अधिकारी तथा सचिव, श्री रेणुकादेवी माध्यमिक विद्यालय बोदवड, ता बोदवड, जिल्हा जळगांव यांनी हे आदेश प्राप्त होताच ३० दिवसात थेट आयोगाकडे सादर करावा. विहीत मुदतीत खूलासा प्राप्त न झाल्यास रु २५,०००/ ची कपात संस्थेच्या अनुदानातून करण्याची शिफारस शिक्षण विभागास करण्यात येईल याची संस्थेने नोंद घ्यावी तसेच अनुदानाचा अर्ज मुख्याध्यापक यांचेमार्फत कार्यान्वित होत असल्याने त्यांनीही याबाबतची नोंद घ्यावी.

उपरोक्त विवेचनाच्या पार्श्वभुमीवर अपिलार्थीनी आयोगाकडे दाखल केलेला द्वितीय अपील मान्य करण्यात येऊन खालील प्रमाणे आदेश देण्यात येत आहे.

आदेश

- १) अपिल क्रमांक ३६२/२०१० मान्य करण्यात येत आहे.
- २) सचिव, श्री रेणुकादेवी माध्यमिक विद्यालय बोदवड, ता बोदवड, जिल्हा जळगांव यांनी हे आदेश प्राप्त होताच १५ दिवसात अपिलार्थीना मूळ अर्जाद्वारे मागणी केलेली माहिती त्यांनी रजिस्टर्ड पोष्टाने विनामुल्य पुरवावी.
- ३) जन माहिती अधिकारी तथा सचिव, श्री रेणुकादेवी माध्यमिक विद्यालय बोदवड, ता बोदवड, जिल्हा जळगांव यांनी त्यांचे खुलासा हे आदेश प्राप्त होताच ३० दिवसात थेट आयोगाकडे सादर करावा.

नाशिक

दिनांक

१९/०७/२०११

(मा. हि. शाहा)

राज्य माहिती आयुक्त,
खंडपीठ नाशिक

प्रत,

- १ श्री संजय एन.वराडे, रा.१७, जनपथ रोड, मु.पो.बोदवड, ता.बोदवड,
जिल्हा जळगांव
- २ जन माहिती अधिकारी तथा सचिव, श्री रेणुकादेवी माध्यमिक विद्यालय बोदवड,
ता बोदवड, जिल्हा जळगांव यांना निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक), जिल्हा परिषद जिल्हा जळगांव
यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ निवड नस्ती.

**राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील**

अपील क्रमांक : २०१०/रामाआ/अपील/सीआर/३६३
निर्णय दिनांक : २६/०७/२०११

१. श्री. संजय एन. वराडे : अपिलार्थी : उपस्थित
भगवा झेंडा, १७ जनपथ रोड,
मु.पो. बोदवड जि. जळगाव.

विरुद्ध

१. जन माहिती अधिकारी तथा
सचिव,
खान्देश शिक्षण मंडळ, अंमळनेर
जि. जळगाव.
२. जन अपिलीय अधिकारी तथा
शिक्षणाधिकारी (माध्य)
जिल्हा परिषद, जळगाव,
जि. जळगाव
त्रयस्थ पक्ष : श्री. विवेकानंद भांडारकर

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे दिनांक २४/०६/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६(१) अन्वये त्यांचा अर्ज दिनांक २१/१२/२००९ नुसार सचिव खान्देश शिक्षण मंडळ, अंमळनेर जि. जळगाव यांच्याकडून श्री. विवेकानंद भांडारकर यांनी दिलेल्या माहिती अधिकार अर्जाची प्रत मागीतली आहे. माहिती प्राप्त न झाल्याने अपिलार्थी यांनी त्यांचा अर्ज दि. ०५/०३/२०१० नुसार शिक्षणाधिकारी (माध्य) जिल्हा परिषद जळगाव यांच्याकडे प्रथम अपील दाखल केले.

आज सुनावणीच्या दिवशी अपिलार्थी यांनी माहिती मिळाली नसल्याचा युक्तीवाद केला. प्रथम अपीलातही समाधान होईल असे उत्तर अथवा माहिती मिळाली नाही.

आज सुनावणीच्या दिवशी जन माहिती अधिकारी तथा सचिव, खान्देश शिक्षण मंडळ, अंमळनेर जि. जळगाव यांच्या वतीने श्री. केशव विष्णु कूलकर्णी, अँडक्होकेट यांनी असा युक्तीवाद केला की, संस्थेच्या दफतरी माहिती अधिकारा बाबतच्या कागदपत्रांचा शोध घेतला

असता श्री. संजय एन. वराडे यांनी अर्जात वर्णन केल्याप्रमाणे कुठलीही कागदपत्रे अथवा दस्तऐवज आढळून आले नाही. तत्कालीन अध्यक्ष हे त्याच संस्थेचे सचिवांकडून माहिती मागतील हेही न पटण्यासारखे आहे. अपिलार्थीना अर्ज प्राप्त झाल्यानंतर ३० दिवसांचा कालावधीत उत्तर दिले हे त्यांनी मान्य केले. तथापि अपिलार्थीनी मागीतलेल्या माहितीच्या अर्जात त्यांना माहिती देण्यात त्यांचे काहीही नुकसान नाही तसेच जाणीवपुर्वक / हेतूतः अर्ज असूनही तो देण्यासाठी टाळाटाळ केली असेही म्हणता येणार नाही. प्रथम अपिलाची सुनावणीची नोटीस त्यांना प्राप्त झाली नाही. प्रथम अपीलाच्या सुनावणीच्या वेळेस त्यांनी अपिलार्थीना या बाबत अवगत केले होते. विलंबा बाबत त्यांनी असा खूलासा केला की, आयोगाकडील द्वितीय अपीलाच्या सुनावणीची नोटीस प्राप्त झाल्यानंतर त्यांनी पत्र दि. २८/०५/२०११ नुसार तत्कालीन अध्यक्ष श्री. विवेकानंद भांडारकर यांच्याकडे पत्र लिहून विचारणा केली की, त्यांनी त्यांच्या कार्यकाळात माहिती अधिकारा अंतर्गत माहिती मागणीसाठी अर्ज दिला असल्यास सदर अर्जाची प्रत पुरवावी. यावर तत्कालीन माजी अध्यक्ष श्री. विवेकानंद भांडारकर यांनी त्यांचे पत्र दि. ३०/०५/२०११ नुसार चिटणीस / सचिव खान्देश शिक्षण मंडळ, अंमळनेर जि. जळगाव यांना असे कळविले की, त्यांनी माहिती मागविण्याचा एकही अर्ज नियमानुसार दिलेला नाही. विद्यमान सचिव खान्देश शिक्षण मंडळ, अंमळनेर जि. जळगाव यांनी सुनावणीच्या दिवशी हे मान्य केले की, त्यांच्या संस्थेची ३ हायस्कूल व कॉलेज वगैर असून त्यांना संस्थेकडून अनुदान प्राप्त होते. जरी संस्थेस अनुदान मिळालेच नसेलतर त्या अंतर्गत हायस्कूलला अनुदान मिळाले असल्याने माहिती अधिकार नियम संस्थेस लागु होतो. त्यांनी पुढे असे सांगीतले की, अपिलार्थीचा अर्ज अपूरा माहितीवर आधारलेला असल्याने अपील निकाली काढावे.

आज सुनावणीच्या दिवशी प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा शिक्षणाधिकारी (माध्य) जिल्हा परिषद, जळगाव यांनी असा युक्तीवाद केला की, प्रथम अपील अर्जावर दि. ३०/०४/२०१० रोजी घेण्यात आली व सुनावणीच्या रोजनाम्याची छायांकित प्रत अवलोकनार्थ सादर केली. सदर सुनावणीला अर्जदार उपस्थित होते परंतु सचिव, खान्देश शिक्षण मंडळ, अंमळनेर जि. जळगाव हे उपस्थित नव्हते. त्यावेळचे शिक्षणाधिकारी श्री. एस. के. वानखेडे आता सेवानिवृत्त झाले आहेत. त्यांनी पुढे सांगीतले की, शिक्षणाधिकारी यांनी प्रथम अपील अर्ज निकाली काढला आहे. सुनावणी दरम्यान अपिलार्थी यांनी त्यांनी मागितलेली माजी

अध्यक्षाच्या अर्जाची नोंद संस्थेच्या आवक नोंद वहित असल्याबाबतची खात्री करावी. त्यावर सचिव खान्देश शिक्षण मंडळ, अंमळनेर जि. जळगाव यांनी दुरध्वनीवरून संबंधीत कर्मचाऱ्याकडे तपास करून सांगीतले की, माहितीच्या अधिकाराचा अर्ज संस्थेच्या आवक नोंदवहीत नोंदविलेला नाही.

आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेली कागदपत्रे अपिलार्थी व जन माहिती अधिकारी यांचे ॲडव्होकेट यांचा युक्तीवाद पहाता असे दिसून येते की, अपिलार्थीनी तत्कालीन अध्यक्ष श्री. विवेकानंद भांडारकर यांनी त्यांचे खान्देश शिक्षण मंडळ कडे माहिती अधिकारा अंतर्गत टाकलेल्या अर्जाची मागणी केलेली प्रत असा अर्ज श्री. विवेकानंद भांडारकर यांनी केलेला नसल्याने तो संस्थेकडे उपलब्ध नाही. तसेच जन माहिती अधिकारी तथा सचिव यांचे ॲडव्होकेट यांनी या संदर्भात केलेला युक्तीवाद जसा की, अर्ज उपलब्ध असता तर तो देण्यास टाळाटाळ करण्याचे काहीही कारण नाही. तसेच त्यांचा तो अर्ज शोधण्याचा प्रयत्न शेवटपर्यंत झाला होता व त्यांनी Deliberately काही केले नाही तर अनवधानाने अपिलार्थीना कळविण्याचे राहून गेले आहे. हा युक्तीवाद मान्य होण्यासारखा आहे. तथापि, जन माहिती अधिकारी तथा सचिव, खान्देश शिक्षण मंडळ, अंमळनेर जि. जळगाव यांना असे आदेशीत करण्यात येते की, अपिलार्थीना सुनावणी दरम्यान सांगीतल्याप्रमाणे श्री. विवेकानंद भांडारकर यांचा कोणताही अर्ज संस्थेकडे नाही या बाबत हे आदेश प्राप्त होताच ८ दिवसात रजिष्टर पोस्टाने विनामूल्य माहिती पुरवावी.

उपरोक्त विवेचनाच्या पार्श्वभूमीवर अपिलार्थीनी आयोगाकडे दाखल केलेले द्वितीय अपील निकाली काढण्यात येऊन खालील प्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत.

आदेश

१. अपिल क्रमांक ३६३/२०१० निकाली काढण्यात येत आहे.

स्थळ : नाशिक
दिनांक : २६/०७/२०११

(मा. हि. शहा)
राज्य माहिती आयुक्त,
खंडपीठ नाशिक

प्रत,

- १ श्री. संजय एन. वराडे, भगवा झेंडा, १७ जनपथ रोड, मु.पो. बोदवड जि. जळगाव.
- २ जन माहिती अधिकारी तथा सचिव, खान्देश शिक्षण मंडळ, अंमळनेर, जि. जळगाव यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा शिक्षणाधिकारी (माध्य), जिल्हा परिषद, जळगाव, जि. जळगाव यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ निर्णय नस्ती.

**राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील**

अपील क्रमांक : २०१०/रामाआ/अपील/सीआर/४०५
निर्णय दिनांक : २६/०७/२०११

१. श्री. निवृत्ती गोविंदा धांडे,
रा. चितोडा, पोस्ट सांगवी बुा
ता. यावल, जि. जळगांव.
- : अपिलार्थी : उपस्थित

विरुद्ध

१. जन माहिती अधिकारी तथा
ग्रामसेवक,
ग्रामपंचायत चितोडा, ता. यावल
जि. जळगांव.
२. जन अपिलीय अधिकारी तथा
गट विकास अधिकारी
पंचायत समिती यावल,
जि. जळगांव
त्रयस्थ पक्ष : कडू घनःश्याम पाटील
- : प्रतिवादी : उपस्थित
- उपस्थित
- उपस्थित

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे दिनांक २८/०६/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६(१) अन्वये त्यांचा अर्ज दिनांक १२/०३/२०१० नुसार सरपंच / ग्रामसेवक ग्रामपंचायत कार्यालय चितोडा ता. यावल जि. जळगांव यांच्याकडून श्री. कडू घनःश्याम पाटील माजी सरपंच सध्या सदस्य यांनी भोगवटा लावलेला अतीक्रमण बांधकाम केलेल्या जागेची चतुर सीमा, भोगवटा लावलेल्या जागेचा ग्रामपंचायती कर नमुना नंबर १० च्या पावतीच्या नक्त, भोगवटा लावलेल्या जागेचे वर्णन अदमासे किती बाय किती आहे व त्यामध्ये बांधकाम किती बाय कितीचे केलेले आहे. तसेच सरपंच व उपसरपंच, सदस्य यांचा कालावधी तक्ता मिळावा वगैरे माहिती एकूण ६ मुद्यांद्वारे मागीतली आहे. माहिती प्राप्त न झाल्याने अपिलार्थी यांनी त्यांचा अर्ज दिनांक १९/०४/२०१० नुसार गट विकास अधिकारी, पंचायत समिती कार्यालय, यावल यांच्याकडे प्रथम अपील दाखल केले.

आज सुनावणीच्या दिवशी अपिलार्थी यांनी असा युक्तीवाद केला की, द्वितीय अपीलाच्या सुनावणीची नोटीस मिळाल्यानंतर दिनांक ०७/०६/२०११ चे जन माहिती अधिकारी यांचे पत्राद्वारे माहिती मिळाली आहे. पुरविलेली माहिती अपूर्ण आहे. ग्रामपंचायत ठराव, चतुर सीमा, भोगवटा लावलेली जमिन किती बाय कितीची आहे ही माहिती त्यांना मिळालेली नाही. त्यांनी पुढे असा युक्तीवाद केला की, पुरविलेली माहितीचे पत्र हस्ताक्षर चांगले नसल्याने वाचनीय नाही.

आज सुनावणीच्या दिवशी जन माहिती अधिकारी तथा ग्रामसेवक, ग्रामपंचायत, चितोडा यांनी असा युक्तीवाद केला की, प्रथम अपीलाच्या सुनावणी नंतर त्यांचे पत्र दि. १९/०५/२०१० नुसार अपिलार्थीना त्यांनी मागीतलेली एकूण ६ मुद्द्यांवरील माहिती पुरविली आहे. हे पत्र त्यांनी यु.पी.सी. ने पाठविले असून पोस्टाचा शिक्का असलेल्या दाखल्याची प्रत त्यांनी सुनावणीच्या दिवशी दाखल केली. हे पत्र या पत्रातील हस्ताक्षर चांगले नसल्याने म्हणजे वाचनीय नाही असे दिसुन येते. जन माहिती अधिकारी यांनी अपिलार्थीना हे पत्र मुद्रेनिहाय वाचून दाखवले. या पत्रावरुन जन माहिती अधिकारी यांनी अपिलार्थीनी उपस्थित केलेल्या मुद्द्यांबाबत खुलासा केला की, भोगवटा बाबत नमूना नंबर ८ ला श्री. कडू घनःश्याम पाटील यांचे नाव नसल्यामुळे त्या जमिनीच्या चतुर सीमा, ग्रामपंचायत दफतरी नाही. तसेच ग्रामपंचायतीचा या बाबतचा ठराव दफतरी नाही. त्यांनी पुढे असे सांगीतले की, ही ठराव क्रमांकाची माहिती २००२-२००३ सालातील असून तत्कालीन ग्रामसेवक बदलून गेलेले आहेत. माहिती देणेबाबत विलंब का झाला या बाबतचा खुलासा ते करून शकले नाहीत. अपिलार्थीनी असा युक्तीवाद केला की, जन माहिती अधिकारी यांचे दि. १९/०५/२०१० रोजीचे पत्र प्राप्त झालेले नाही. तसेच त्यांनी मूळ अर्जात माहिती रजिस्टर पोस्टाने मागीतली असून यु.पी.सी. द्वारे माहिती पाठविली हे मान्य होण्यासारखे आहे. तसेच दि. १७/०६/२०११ रोजीचे पत्र मात्र रजिस्टर पोस्टाने प्राप्त झाले आहे. जन माहिती अधिकारी तथा ग्रामसेवक, ग्रामपंचायत चितोडा हे त्यावेळेस ग्रामपंचायतीने भोगवटादारांची नावे लावतांना ठराव झाला किंवा नाही, तसेच त्याचे क्षेत्रफळ, चतुर सीमा याची नोंद तत्कालीन ग्रामसेवकानी रजिस्टरला केली नसल्याचे सांगीतले. तसेच एकूण ४७ भोगवटादार असल्याची त्यांनी माहिती दिली.

आज सुनावणीच्या दिवशी प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा गट विकास अधिकारी, पंचायत समिती, येवला यांनी असा युक्तीवाद केला की, या प्रकरणी दि. १८/०५/२०१० रोजी

सुनावणी घेण्यात येऊन अपिलार्थी यांनी मागणी केलेली माहिती ७ दिवसांच्या आत देण्यात यावी असे आदेश त्यांनी निर्गमीत केली आहे.

त्रयस्थ पक्ष म्हणून श्री. कडू घनःश्याम पाटील हे उपस्थित होते ते माजी सरपंच होते. तथापि, त्यांनी ग्रामपंचायतीचा ठराव झाला किंवा नाही याबाबत त्यांनी माहिती नसल्याचे सांगीतले. तसेच त्यांनी असे सांगीतले की, ती जमिन गाईच्या गोठयासाठी वापरत असल्याचे त्यांनी सांगीतले.

आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेली कागदपत्रे व उत्तरवादी यांचा युक्तीवाद पहाता असे दिसून येते की, जन माहिती अधिकारी तथा ग्रामसेवक, ग्रामपंचायत चितोडा यांनी अपिलार्थीना ३७ दिवस विलंबाने माहिती पुरवून अधिनियमाच्या कलम ७(१) चे उल्लंघन केले आहे. अपिलार्थीना त्यांनी पत्र दि. १९/०५/२०१० नुसार माहिती पुरविल्याचा युक्तीवाद पोस्टाचा दाखला पाठविलेला असल्याने मान्य करण्यात येत आहे. जन माहिती अधिकारी तथा ग्रामसेवक, ग्रामपंचायत चितोडा यांच्यावर अधिनियमाच्या कलम २०(१) नुसार रुपये ९२५०/- ची शास्ती लादण्यात येत आहे. या रकमेचा भरणा त्यांनी शासकिय कोषागारात लेखाशिर्ष "००७० इतर प्रशासनिक सेवा, ६० इतर सेवा, ८०० इतर जमा रक्कम १८ माहितीचा अधिकार ००७०- ००६९" या खाली जास्तीत जास्त ४ समान हप्तात करणेत यावा. अपिलार्थीनी त्यांच्या मूळ अर्जात रजिष्टर पोस्टाद्वारे माहिती मागीतली असल्याने व ग्रामसेवक यांनी यु.पी.सी. द्वारे माहिती पाठविली असल्याने त्यांना या तृटीबाबत भविष्यात काळजीपूर्वक राहण्यासाठी गट विकास अधिकारी, पंचायत समिती, यावल यांनी समज द्यावी. तसेच वाचनीय सुस्पष्ट अशी उत्तरे माहितीच्या अधिकारातील अर्जाला देत जावे या बाबतही समज द्यावी. गट विकास अधिकारी, पंचायत समिती, यावल यांना अशीही शिफारस करण्यात येते की, विषयांकित प्रकरणी भोगवटा लावलेल्या जागेच्या चतुर सीमा त्यावेळच्या ग्रामपंचायत ठरावाची प्रत तसेच भोगवटा लावलेल्या जागेचे विवरण अदमासे किती बाय किती आहे ही माहिती तत्कालीन ग्रामसेवक यांनी जरी रेकॉर्ड वर ठेवली नसली तरी तत्कालीन ग्रामसेवकांच्या विरुद्ध त्यांनी नियमातील तरतूदीनुसार कामकाज न केल्याने यथायोग्य कार्यवाही करावी. तसेच ही तपासणी केल्यानंतर या अपुर्ण माहिती संदर्भात कागदपत्रे उपलब्ध झाल्यास गट विकास अधिकारी, पंचायत समिती येवला यांनी विद्यमान ग्रामसेवक, ग्रामपंचायत, चितोडा मार्फत ही

माहिती अपिलार्थीना हे आदेश प्राप्त होताच १५ दिवसात विनामूल्य पुरविली जाईल याबाबत खबरदारी घ्यावी.

उपरोक्त विवेचनाच्या पार्श्वभूमीवर अपिलार्थीनी आयोगाकडे दाखल केलेले द्वितीय अपील अंशतः मान्य करण्यात येऊन खालील प्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत.

आदेश

१. अपिल क्रमांक ४०५/२०१० अंशतः मान्य करण्यात येत आहे.
२. गट विकास अधिकारी पंचायत समिती, येवला यांनी अपिलार्थीना सुनावणी दरम्यान उपस्थित केलेल्या माहितीच्या अनुशंगाने २००२-२००३ सालातील जुने रेकॉर्ड तपासून उर्वरित माहिती अपिलार्थीना ग्रामसेवक, ग्रामपंचायत चितोडा यांच्या मार्फत हे आदेश प्राप्त होताच १५ दिवसांच्या आत रजिष्टर पोस्टाने विनामूल्य पुरवावी.
३. जन माहिती अधिकारी तथा ग्रामसेवक, ग्रामपंचायत चितोडा यांच्यावर अधिनियमाच्या कलम २०(१) नुसार रुपये ९२५०/- ची शास्ती लादण्यात येत आहे. या रकमेचा भरणा त्यांनी शासकिय कोषागारात जास्तीत जास्त ४ समान हप्तात करणेत यावा.

स्थळ : नाशिक
दिनांक : २०/०७/२०११

(मा. हि. शहा)
राज्य माहिती आयुक्त,
खंडपीठ नाशिक

प्रत,

- १ श्री. निवृत्ती गोविंदा धांडे, रा. चितोडा, पोस्ट सांगवी बुा, ता. यावल, जि. जळगांव.
- २ जन माहिती अधिकारी तथा ग्रामसेवक, ग्रामपंचायत चितोडा, ता. यावल, जि. जळगांव यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा गट विकास अधिकारी, पंचायत समिती यावल, जि. जळगांव यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ निर्णय नस्ती.

**राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील**

अपील क्रमांक : २०१०/रामाआ/अपील/सीआर/४४०
निर्णय दिनांक : २६/०७/२०११

१ श्री. विजय बाबुराव दाणेज
७७, विसनजी नगर, होमगाड ऑफीसचे मागे,
जळगांव, ता.जि.जळगांव.

अपिलार्थी : उपस्थित

- विरुद्ध
- १ जन माहिती अधिकारी तथा
विधी शाखा प्रमुख,
जळगांव शहर महानगरपालिका, जळगांव.
२ प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा
उप आयुक्त (प्र.),
जळगांव शहर महानगरपालिका, जळगांव.

: प्रतिवादी : उपस्थित

उपस्थित

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे
दिनांक ०३/०७/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६(१) अन्वये
त्यांचा अर्ज दिनांक ०३/०५/२०१० नुसार जन माहिती अधिकारी जळगांव शहर
महानगरपालिका, जळगांव यांच्यातर्फे कायदेशीर कामकाज पाहण्याकामी कायदा सल्लागार
पदी कायदे तज्ज्ञाच्या केलेल्या नियुक्तीबाबत वकीलाचे नांव, पत्ते दरमहा वेतन अथवा मानधन,
डी.ए.टी.ए. सह रक्कम, चेक क्रमांक वगैरे माहिती संगणीकृत तक्त्यासह मागितली आहे.
प्राप्त उत्तराने समाधान न झाल्याने अपिलार्थी यांनी त्यांचा अर्ज दिनांक ०१/०६/२०१० नुसार
अपिलीय अधिकारी जळगांव शहर महानगरपालिका, जळगांव यांच्याकडे प्रथम अपील दाखल
केले.

आज सुनावणीच्या दिवशी अपिलार्थी यांनी असा युक्तीवाद केला की, माहिती
अधिका-यांनी पत्र दिनांक ३१/०५/२०१० नुसार अधिनियमात तरतूद नसतांनाही तरतूदीचा भंग
करून माहिती शोधण्याच्या कामासाठी एक लिपीक व एक शिपाई यांची नेमणूक करावी लागेल.
त्यासाठी दोन महिन्याचा पगार रु.४६०००/- व छायांकित प्रतीचा खर्च रु.४०००/- प्रमाणे

मागणी केली. तसेच दस्तऐवजाचा शोध घेऊन माहिती द्यावयाची असल्याने २ महिन्यांचा कालावधी लागणार असल्याचे कळविले. म्हणजे त्यांनी छायांकित प्रतींची रक्कम ही कागदपत्रे न मोजताच केली आहे हे योग्य नाही. त्यांनी पृष्ठांची संख्या कळविली नसल्याने अधिनियमातील तरतूदीचा भंग केला आहे. त्यामुळे त्यांनी माहिती विनामूल्य मिळावी अशी मागणी केली. प्रथम अपिलीय अधिका-यांचा रु.४०००/- भरण्याचा निर्णय त्यांना मान्य नसल्याने आदेश रद्द करून देण्याबाबत विनंती केली. तसेच माहिती अधिका-यांवर कायद्याच्या कलम २० अन्वये कार्यवाही करावी अशी मागणी केली.

आज सुनावणीच्या दिवशी जन माहिती अधिकारी (विधी विभाग) यांनी असा युक्तीवाद केला की, अर्ज प्राप्त झाल्यावर विधी शाखा प्रमुखाचे पद रिक्त होते. त्यामुळे सहाय्यक जन माहिती अधिकारी म्हणून त्यांनी (श्री.दामोदर मोरे) काम पाहिले आहे. सद्यस्थितीत ते विधी विभागाचे जळगांव महानगरपालिकेतील सहाय्यक जन माहिती अधिकारी आहेत. त्यांनी पुढे असे सांगितले की, सहाय्यक जन माहिती अधिकारी यांनी त्यांचे पत्र दिनांक ३१/०५/२०१० नुसार अपिलार्थीना असे कळविले की, मागितलेली माहिती ३० वर्षांपासूनची असल्याने माहिती शोधण्याच्या कामासाठी एक लिपीक व एक शिपाई यांची स्वतंत्र नेमणूक करावी लागणार आहे. या कर्मचा-यांचा २ महिन्याचा अंदाजित पगार रु. ४६०००/- व छायांकित प्रतींच्या प्रती प्रत रु. २/- प्रमाणे अंदाजित खर्च रु. ४०००/- होण्याची शक्यता आहे. तरी रु. ५००००/- अँडव्हान्स म्हणून जमा करावी व दस्त ऐवजाचा शोध घेऊन द्यावयाची असल्याने पुढील २ महिन्याचा कालावधी लागणार आहे.

प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा उप आयुक्त, जळगांव महानगरपालिका, जळगांव यांनी असा युक्तीवाद केला की, या प्रकरणी तत्कालिन उप आयुक्त यांनी दिनांक १७/०६/२०१० रोजी सुनावणी घेतली. सदर सुनावणीच्या वेळी अपिलार्थी व सहाय्यक जन माहिती अधिकारी हे हजर होते. या निर्णयाच्या विवेचनात असे नमूद केले आहे की, सहाय्यक जन माहिती अधिकारी यांनी अपिलार्थीना माहिती शोधण्याच्या कामासाठी नेमणूक कराव्या लागणा-या कर्मचा-यांच्या पगारावरील खर्च भरण्याबाबत अधिनियमात कोणतीही तरतूद नाही. तथापि अपिलार्थी यांनी माहितीच्या शुल्कापोटी रु.४०००/- अँडव्हान्स म्हणून महानगरपालिका खजिन्यात भरावे आणि अपील अंशतः मान्य करण्यात येत असल्याचा आदेश दिला.

रु.४०००/- जमा केल्याचे पत्र सहाय्यक माहिती अधिकारी यांना सादर करून माहिती प्राप्त करून घ्यावी असे आदेशित केले. त्यांनी पुढे असे सांगितले की, अपिलार्थीनी रकमेचा भरणा न केल्याने त्यांना माहिती पुरविणे शक्य झालेले नाही. त्यांनी पुढे असाही युक्तीवाद केला की, अधिनियमातील कलम २(च) नुसार माहिती याचा अर्थ कोणत्याही स्वरूपातील साहित्य असा आहे. अर्जदाराने मागणी केलेली माहिती ही संगणीकृत तक्त्यात देण्याबाबतची मागणी केली आहे ती तशा स्वरूपात महानगरपालिका अभिलेखात उपलब्ध असल्याचे दिसून येत नाही. तसेच महानगरपालिका वर्गवारी नुसार वकीलांचे नियुक्ती आदेश हे "क" प्रकारचे कागदपत्र असल्याने ते आता ३० वर्षांनंतर उपलब्ध होवू शकत नाहीत. तसेच चेक बाबतची माहिती कॅश बुकामध्ये उपलब्ध होईल. सन १९९७ मध्ये पूर्वीचे रेकॉर्ड नष्ट केले असल्याने १९९७ नंतरची माहिती वेगवेगळ्या फाईल्समध्ये उपलब्ध असली तरी अपिलार्थीनी मागणी केल्याप्रमाणे कायदेशीर सल्लागार पदी नियुक्ती बाबतची वकीलांची नांवे वगैरे माहिती ही ब-याच फाईल्समधून शोधावी लागेल. यासाठी अपिलार्थीना उपलब्ध सर्व फाईल्स दाखविण्यात येतील व त्यांनी निवडलेल्या कागदपत्रांच्या प्रतींच्या झोरांक्स प्रती त्यांना पुरविण्यात येतील.

आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेली कागदपत्रे, अपिलार्थी व उत्तरवादी यांचा युक्तीवाद पाहता असे दिसून येते की, माहिती शोधण्याच्या कामासाठीच्या कर्मचा-यांच्या पगाराची सहाय्यक जन माहिती अधिकारी यांनी केलेली मागणी योग्य नाही. याबाबत कायद्यामध्ये कोणतीही तरतूद नाही. तसेच जरी अपिलार्थीना माहितीपोटीची रक्कम अंदाजे रु.४०००/- अशी कळविली असली तरी अधिनियमातील कलम ७(३)(ख) नुसार त्याचा तपशिल (पृष्ठांची संख्या) कळविला नसल्याने अपिलार्थीचा माहिती विनामूल्य मिळण्याचा युक्तीवाद मान्य करण्यात येत आहे. जन माहिती अधिकारी (विधी विभाग) जळगांव शहर महानगरपालिका यांना आदेशित करण्यात येते की, अपिलार्थीना त्यांच्या कार्यालयातील कागदपत्रे / फाईल्स / कॅशबुक अवलोकनासाठी उपलब्ध करून द्यावे व त्यांनी मूळ अर्जांदारे मागणी केलेल्या, त्यांनी निवडलेल्या कागदपत्रांच्या प्रती अपिलार्थीना विनामूल्य पुरवाव्यात. अपिलार्थीनी आज सुनावणीच्या दिवशी असे सांगितले की, ते दिनांक १०/०८/२०११ पासून जन माहिती अधिकारी यांचे कार्यालयात फाईल्सच्या अवलोकनासाठी उपस्थित राहतील. तसेच

जन माहिती अधिकारी यांना असे आदेशित करण्यात येते की, सन १९९७ पूर्वीच्या संबंधित विषयाच्या नस्ती नष्ट केलेल्या असल्यास त्याबाबतचा पुरावा अपिलार्थीना कागदपत्रे तपासणीच्या वेळेस दाखवावा. उप आयुक्त, जळगांव महानगरपालिका, जळगांव यांना अशी शिफारस करण्यात येते की, त्यांनी सहाय्यक जन माहिती अधिकारी यांनी अधिनियमातील तरतूदीचा योग्य अभ्यास करण्याबाबत सूचना द्यावी / मार्गदर्शन करावे म्हणजे अपिलार्थीना भविष्यात चुकीची पत्रे पाठविली जाणार नाहीत.

उपरोक्त विवेचनाच्या पार्श्वभूमीवर अपिलार्थीनी आयोगाकडे दाखल केलेले द्वितीय अपील अंशतः मान्य करण्यात येऊन खालीलप्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत.

आदेश

१. अपील क्रमांक ४४०/२०१० अंशतः मान्य करण्यात येत आहे.
२. जन माहिती अधिकारी (विधी विभाग) जळगांव शहर महानगरपालिका यांना आदेशित करण्यात येते की, अपिलार्थीना त्यांच्या कार्यालयातील कागदपत्रे / फाईल्स / कॅशबुक अवलोकनासाठी उपलब्ध करून द्यावेत व त्यांनी मूळ अर्जाद्वारे मागणी केलेल्या, त्यांनी निवडलेल्या कागदपत्रांच्या प्रती अपिलार्थीना विनामूल्य पुरवाव्यात.

स्थळ : नाशिक

दिनांक : २६/०७/२०११

(मा. हि. शहा)
राज्य माहिती आयुक्त,
खंडपीठ नाशिक

प्रत

- १ श्री. विजय बाबुराव दाणेज, ७७, विसनजी नगर, होमगार्ड ऑफीसचे मागे, जळगांव, ता.जि.जळगांव.
- २ जन माहिती अधिकारी तथा विधी शाखा प्रमुख, जळगांव शहर महानगरपालिका, जळगांव यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा उप आयुक्त (प्र.), जळगांव शहर महानगरपालिका, जळगांव यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ निर्णय नस्ती.